

De Gulden Passer – The Golden Compasses

Richtlijnen voor auteurs

(Versie maart 2025)

De Gulden Passer – The Golden Compasses is een peer reviewed, A1 gerangschikt, internationaal tijdschrift voor boekwetenschap en -geschiedenis. Het tijdschrift is in 1923 opgericht door het Genootschap van Antwerpse Bibliofielen als *De Gulden Passer*. Het tijdschrift verwelkomt bijdragen over boekgeschiedenis in de breedste zin van het woord.

Auteurs worden uitgenodigd om hun bijdrage te sturen naar

editor@thegoldencompasses.com

of naar

secretary@thegoldencompasses.com

Als u een bijdrage wil aanbieden voor publicatie in *De Gulden Passer – The Golden Compasses* gelieve dan rekening te houden met de volgende richtlijnen.

1. Soorten bijdragen

Het tijdschrift *De Gulden Passer – The Golden Compasses* publiceert:

- **Artikels** (worden systematisch onderworpen aan ‘blind peer review’ door twee of meer externe reviewers, naast de peer review door de redactie)
- **Bijdragen** (worden niet onderworpen aan ‘blind peer review’ maar wel aan de review door de redactie).
- **Bibliografische nota’s;**
- **Aanwinsten door Erfgoedcollecties;**
- **Recensies** (waaronder ook korte signalementen van recente publicaties en besprekingen van tentoonstellingen in verband met boeken).

2. Document type

Lever de teksten aan als **.doc** of **.docx** files.

3. Documentnaam

Gebruik uw eigen naam gevolgd door ‘versie 01’ voor de eerste versie die u indient.
bv. Janssens versie 01.doc

4. Ordening van de tekst

- Plaats uw naam (voornaam, familienaam) bovenaan het document in kapitalen (Times New Roman 12 pt.)
- Voeg een witregel tussen
- Plaats de titel van de bijdrage in Times New Roman 14 pt.
- Voeg twee witregels toe

- Plaats de eerste paragraaf zonder inspringing aan het begin. De eerste paragraaf wordt niet voorafgegaan door een ondertitel.
- Gebruik Times New Roman 12 pt., links uitgelijnd (geen rechte rechtermarge).
- De tweede en de volgende paragrafen worden voorzien van een **ondertitel in Times New Roman 12 pt. vet**, voorafgegaan en gevolgd door een witregel. Ondertitels krijgen geen nummer.
- De eerste alinea van een paragraaf springt niet in, de volgende alinea's wel.

5. Spelling

Hanteer de spelling van de recentste Woordenlijst van de Nederlandse Taal te raadplegen op <https://woordenlijst.org/>

6. Spaties

- Gebruik nergens dubbele spaties, ook niet na een leesteken.
- Geen spatie voor een leesteken.
- Voor en na een gedachtestreep staat er een spatie.
- Voor een beletselteken [...] staat er geen spatie.
- Geen spatie tussen een obolus en een datum, e.g.: †1534
- Wel een spatie tussen ca. en een datum, e.g.: ca. 1520

7. Koppelteken (-) en gedachtestreep (en-dash) (–)

- Splits geen woorden met koppeltekens. Gebruik alleen een koppelteken als het grammaticaal vereist is.
- Bewaar koppeltekens in dubbele namen bv. Schenkeveld-van der Dussen.
- Gebruik gedachtestrepen [en-dash], (geen koppeltekens) tussen twee nummers (pagina's, jaren, ...)
Bv. • 67–123
 - 1891–1900
 - een onbepaald aantal gedrukte boeken voor 307–1 gulden
 - IV–XII
 - [1801–]
- Gebruik gedachtestrepen voor een tussenzin, waarbij ze voorafgegaan en gevolgd worden door een spatie.
Bv. Hagiografische teksten kunnen worden onderverdeeld in twee groepen: enerzijds afzonderlijke heiligenlevens – in het Duits bekend als *Einzellegenden* of *Einzelvitae* – en anderzijds collecties of compendia van heiligenlevens.

8. Citaten

- Citaten korter dan drie regels worden weergegeven tussen enkelvoudige gekrulde aanhalingstekens.
Bv. De titelpagina liet niet na te vermelden dat 'haer Lichamen rusten [...] inde Stadt van Maezeyck int lant van Luyck daerze gheerst ende besoecht worden'.
- Citaten langer dan drie regels worden voorafgegaan en gevolgd door een witregel en springen in. Plaats geen aanhalingstekens bij dit citaat.
Bv. Adriaens ging nog een stap verder en noemde de veronachtzaming van de hagiografie zelfs als een van de oorzaken van alle problemen in zijn tijd:

De redene waerom wy alsulcke [beclagelijcke tijden] beleven [...] mach onder andere meer wel dese wesen: want nu voor langhe jaren, soo heeft men laten varen het lesen van t leven der H. menschen: Jae men heeft veel liever versierde ende gedichte leugenachtige historien gebruyckt, deur de welcke men [...] tot alle sonden ghetrocken ende beweecht wort.

- Voor citaten in citaten gebruikt u dubbele gekrulde aanhalingstekens.
- Citaten in het Latijn of in andere talen dan de taal van het artikel worden vertaald in een voetnoot, of in de tekst: korte citaten worden vertaald tussen rechte haken langere als afzonderlijke inspringende alinea's

Bv. Following Verdussen's death, it took several years to produce the auction catalogue of the collection, and when it finally appeared in 1776, the Brussels Academy's president stated: 'Il serait fâcheux, et même en quelque sorte déshonorant pour l'Académie, si de semblables monuments passaient en pays étrangers.' ['It would be unfortunate, and also rather shameful for the Academy, if such masterpieces were allowed to go abroad.']

9. Gebruik *cursief* voor:

- titels van boeken, tijdschriften, toneelstukken, tentoonstellingen, films, kunstwerken, namen van schepen, wetenschappelijke termen;
- woorden die benadrukt worden;
- woorden in andere talen dan deze van de bijdrage.

10. Gebruik **KLEINKAPITAAL** voor:

- nummers achter namen van wereldlijke of religieuze leiders;
- acroniemen;
- letters in plaatskenmerken.

Bv.

- Balthasar II Moretus
- Koning Leopold III
- Paus Johannes XXIII
- STCV (*Short Title Catalogus Vlaanderen*)
- ISTC (*Incunabula Short Title Catalogue*)
- ESTC (*English Short Title Catalogue*)
- SHARP (Society for the History of Authorship, Readership & Publishing)
- USTC (Universal Short Title Catalogue)
- [vol.] III
- [pp.] IV– XII
- Den Haag, KB: 168 G 51

11. Gebruik **rechte haken []**:

- tussen ronde haken;
- om te verwijzen naar tabellen, diagrammen, grafieken of illustraties
- om toegevoegde tekst in een citaat aan te geven.
- om een weglating in een citaat aan te duiden [...];

- om in een bibliografische verwijzing aan te geven welke informatie uit externe bronnen komt

Bv.:

- (waarschijnlijk het eerste gedrukte [of in handschrift ?] boek toegevoegd aan zijn collectie)
- probably the first [...] book added to his collection
- '[T]he first book added to his collection'
- *Biblia sacra*, [Antverpiae], 1649.
- [Tabel 1]
- [Diagram 2]
- [Grafiek 3]
- [Afb. 4]
- de periode 1520–1600 waarvoor ten minste één exemplaar kon worden gevonden, levert meteen enkele inzichten op [zie grafiek].

12. Getallen

- Getallen onder 100 en vage omschrijvingen (vb. een tweehonderdtal) worden voluit geschreven.
- Precieze getallen, resultaten van metingen en getallen boven 100 worden met cijfers weergegeven.
- Duizendtallen worden aangegeven met een punt (vb. 12.000).
- Rangtelwoorden worden voluit geschreven.
- Procenten worden aangeduid met een getal en het procentteken % zonder spatie tussen de twee (bv. 25%).

13. Eeuwen

- fifteenth century
- zestiende eeuw
- dix-septième siècle
- das achtzehnte Jahrhundert

14. Tabellen, illustraties, diagrammen en grafieken

- Als er meer dan één tabel, diagram, grafiek of illustratie in de tekst voorkomt, worden de verwijzingen naar deze elementen gevolgd door Arabische cijfers.
- Verwijs naar tabellen, diagrammen, grafieken en illustraties tussen rechte haken:
 - [Tabel 1]
 - [Diagram 2]
 - [Grafiek 3]
 - [Afb. 4]
- Of in de tekst bijvoorbeeld als volgt:
 - Data in tabel 2 bevestigen deze trend.
 - Zoals aangetoond in grafiek 4 bereikt dit fenomeen zijn hoogtepunt in 1650.
- Om tabellen te maken gebruikt u de tabelfunctie in het tekstverwerkingsprogramma.

15. Afkortingen

Vermijd zoveel mogelijk afkortingen.

Uitzonderingen zijn:

- recto, verso, folio: fol. 14r, fol. 15v
- Bibliografische formaten: 2°, 4°, 8°, 12°, 16°, 24°, 32°.
- Afbeeldingen [tussen haken of in onderschriften]: Afb.
- Bijvoorbeeld: bv.
- ca. (circa)
- ed. (editeur)
- eds. (editeurs)
- fol. (folio [blad])
- fols. (folio's [bladen])
- nr. (nummer)
- nrs. (nummers)
- opng. (opening)
- p. (pagina)
- pp. (pagina's)
- vol. (volume)
- vols. (volumes)

De eerste maal dat een acroniem in de tekst verschijnt, wordt die tussen ronde haken voluit geschreven. De eerste keer kan ook de volledige vorm worden gegeven met het acroniem tussen ronde haken, bv. MPM (Museum Plantin-Moretus) of Museum Plantin-Moretus (MPM)

16. Noten

- Gebruik voetnoten genummerd met Arabische cijfers in Times New Roman 10 pt, links uitgelijnd.
- De voetnootverwijzing staat altijd achter het leesteken.
- Voeg geen noten toe aan de titel of ondertitel van het artikel of de bijdrage of aan de naam van de auteur bij het begin van de tekst. Indien ze absoluut nodig zijn kan een algemene noot worden toegevoegd aangeduid met een asterisk (*).
- Andere, gewone noten, beginnend met nummer 1, verschijnen alleen in de tekst.

17. Literatuurverwijzingen in de voetnoten

Gebruik in de voetnoten alleen afgekorte verwijzingen.

De volledige bibliografische beschrijving van de publicaties wordt opgenomen in de bibliografie achter het artikel.

Elke verwijzing naar een publicatie in de voetnoten bevat voor een boek:

familienaam van de auteur + *verkorte titel*, + pagina.
Meeus, *Onderzoeksvaardigheden*, 21.

voor een artikel

familienaam van de auteur + 'verkorte titel', + pagina.
Meeus, 'Zacharias Heyns', 108-112.

Als er meer dan twee auteurs zijn vermelden we in de voetnoten alleen de eerste naam gevolgd door e.a.

Bv. Cockx-Indestege e.a., *Belgica typographica*, III, 44.

- Als een werk uit meerdere delen bestaat verwijst dan naar het betreffende deel met Romeinse cijfers.
- Als in een voetnoot naar meerdere publicaties wordt verwezen, worden deze gescheiden met een komma (;).

De bibliografie wordt alfabetisch geordend op de familienaam van de auteur. (Zie 18 voor de titelbeschrijvingen)

18 Bibliografie

- Neem de volledige bibliografische beschrijving op in een literatuurlijst achter de bijdrage.
- In de literatuurlijst vermeld u alleen de publicaties waarnaar u verwijst in de tekst.
- De literatuurlijst wordt voorafgegaan door de titel '**Bibliografie**' in vet.
- In titels van kranten, tijdschriften en magazines, krijgen alle naamwoorden een hoofdletter: *The Economist; The Daily Mail; The Huffington Post; De Gulden Passer*.

18.1 Titelbeschrijvingen in de bibliografie

Boek

Naam, Voornaam, *Titel en ondertitel*. Plaats: Uitgever, jaar.

Meeus, Hubert, *Onderzoeksvaardigheden in de letteren en de boekgeschiedenis*. Oud-Turnhout & 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020.

Verschuieren, Jef, *Ideology in language use: pragmatic guidelines for empirical research*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

- Schrijf de voornaam van de auteur voluit.
- Alleen het eerste woord van de titel krijgt een hoofdletter, ook als het een Engelse titel is.
- Het nummer van de druk of editie wordt niet vermeld.

- **Twee auteurs**, worden verbonden door ‘&’ (een ampersand).

Pettegree, Andrew & Malcolm Walsby, *Netherlandish books. Books published in the Low Countries and Dutch books printed abroad before 1601* (2 vols.). Leiden & Boston: Brill, 2011.

- **Drie auteurs**: gebruik een komma en een ampersand (&)

Cockx-Indestege, Elly, Geneviève Glorieux & Bart op de Beeck, *Belgica typographica, 1541–1600* (4 vols.). Nieuwkoop: De Graaf, 1968–1994.

- **Bij meer dan drie auteurs** vermelden we alleen de eerste gevolgd door et al.

- **Twee of meer plaatsen van publicatie**: gebruik een slash (/)

Pettegree, Andrew, *The book in the Renaissance*, New Haven/London 2011.

Mak, Bonnie, *How the page matters*, Toronto/Buffalo/London 2011.

Artikel

Naam, Voornaam, 'Titel van het artikel', *Titel van het tijdschrift* jaargang (jaar), beginpagina–einde.

Meeus, Hubert, 'Zacharias Heyns, Een "drucker" die nooit drukte', *De Gulden Passer* 73 (1995), 107–127.

Verschuereen, Jef, 'Indexical "mismatch"; or, adaptability at work', *Pragmatics* 29 (2019), 302–308.

Een artikel in een themanummer:

Meeus, Hubert, 'Twee boecken vande Stantvasticheyt. Een commerciële zet van Plantijn?' In: Jeanine de Landtsheer & Pierre Delsaerdt, *Iam illustravit omnia. Justus Lipsius als lievelingsauteur van het Plantijnse Huis*. (De Gulden Passer 84) Antwerpen, 2006, 79–102.

Alleen als elke aflevering opnieuw vanaf 1 is gepagineerd vermelden we het nummer van de aflevering

Grimmer, Roland & Christa Junker, 'Geschichte der gedruckten *Deutschen Nationalbibliographie*', *Dialog mit Bibliotheken* 14 (2002) 3, 10–20.

Hoofdstuk in een boek

Naam, Voornaam, 'Titel van de bijdrage.' In: Redacteur/editeur (ed.), *Titel van de verzamelbundel*. Plaats: Uitgever, jaar, beginpagina–eindpagina.

Meeus, Hubert, 'Printing in the shadow of a metropolis.' In: Benito Rial Costas (ed.), *Print culture and peripheries in early modern Europe: a contribution to the history of printing and the book trade in small European and Spanish cities*. Leiden: Brill, 2013, 147–170.

Teksteditie

Naam, Voornaam [van de oorspronkelijke auteur], *Titel*. Omschrijving van het aandeel van de editeur + Naam editeur. Plaats: Uitgever, jaar.

Rotgans, Lukas, *Eneas en Turnus*. Van inleiding en aantekeningen voorzien door Leendert Strenght. Culemborg: Tjeenk Willink / Noorduijn, 1976.

18.2. Publicaties gedrukt vóór 1801 (of recentere boeken gedrukt op een handpers)

De titelbeschrijving is hetzelfde als voor een modern boek, alleen neemt u het volledige impressum op zoals het op de titelpagina of in het colofon van het werk staat en voegt u het formaat toe.

Frisius, Gemma, *De astrolabo catholico liber quo latissime patentis instrumenti multiplex vsus explicatur*. Antverpiae, in ædib. Ioan. Steelsii, [col.] typis Ioan. Graphei, 1556. 8°.

Als u naar een specifiek exemplaar verwijst, voegt u tussen rechte haken de plaats, de naam van de bewaarinstelling en het plaatskenmerk toe.

Vænius, Otho, *Amoris divini emblemata*. Antverpiæ: ex officina Martini NutI & Ioannis MeursI, 1615. 4° [Antwerpen: [Ruusbroecgenootschap 3118 D 17](#)].

Eventueel kunt u ook een verwijzing naar een (online) bibliografisch repertorium opnemen tussen rechte haken.

Idinav, Donaes [Johannes David], *Lot van vviisheyd ende goed gelvck: op drije hondert ghemeyne sprek-vvoorden*. Antvverpen: inde Plantijnsche druckerye, by Ian Moerentorf, 1606. 16° [Antwerpen, Museum Plantin-Moretus R 6.30; STCV:3112733]

Als u de titels diplomatisch beschrijft (bv. met het bewaren van v voor u en i voor j) moeten alle literatuurverwijzingen naar oude drukken consequent zijn.

18.3 Online publicaties, databanken, websites

Als u naar een online publicatie verwijst, vermeld dan de DOI tussen ronde haken.

Rijks, Marlise, ‘Privileges in Printmaking. The Reliability of Prints in the Early Modern Low Countries’, *Early Modern Low Countries* 8 (2024), 145–169 (DOI 10.51750/emlc.20823)

Indien de publicatie geen DOI heeft moet u net als bij een webpagina of een databank de volledige URL en de datum waarop de publicatie voor het laatst werd geraadpleegd tussen vierkante haken vermelden.

Rijks, Marlise, ‘Privileges in Printmaking. The Reliability of Prints in the Early Modern Low Countries’, *Early Modern Low Countries* 8 (2024), 145–169 [<https://emlc-journal.org/article/view/20823/23227> (laatst geraadpleegd op 21/12/2024)].

- Voeg een URL toe als tekst (niet als een actieve link): niet onderstreept, enkel in het zwart (niet in het blauw etc.). Om een link te deactiveren kun je in de meeste tekstverwerkingsprogramma’s met de rechtermuisknop op de tekst klikken en de eigenschappen veranderen.
- Als permalinks naar een catalogusitem langer zijn dan één regel, verwijst dan gewoon naar de databank:
 - Zie STCV (www.stcv.be), nr. 12916095 [online databank laatst geraadpleegd op 25/11/2018].
 - Zie de video’s van de lezingen op de website van het congres www.uantwerpen.be/en/conferences/economic-history-book/ [laatst geraadpleegd op 25/11/2018].

- In het volgende voorbeeld is de link naar de catalogusbeschrijving meer dan twee regels lang:

http://limo.libis.be/primo-explore/fulldisplay?docid=32LIBIS_ALMA_DS71196586070001471&context=L&vid=KULeuven_UX&search_scope=ALL_CONTENT&tab=all_content_tab&lang=nl_BE.

en moet DUS NIET in de tekst of in een voetnoot worden vermeld, maar geef dit weer als:

- Zie de online bibliotheekcatalogus van de KULeuven voor het exemplaar met plaatskenmerk: caaa2614 (<http://limo.libis.be>).

18.4 Ordening van de bibliografie

- De bibliografische lijst is alfabetisch geordend volgens het Belgische systeem. Dat betekent dat 'Van den Branden' voorkomt onder de V en niet onder de B zoals in het Nederlandse systeem, 'De Geest' onder de D, Van Hulle onder de V.
- Werken van één auteur worden voor werken van meerdere auteurs vermeld.
- Als er meerdere publicaties van één auteur worden opgenomen, dan worden die chronologisch gerangschikt.
- Als er meerdere publicaties van één auteur met hetzelfde publicatiejaar worden opgenomen, worden ze alfabetisch geordend.

Boone, Marc, *Historici en hun métier: een inleiding tot de historische kritiek*. Gent: Academia Press, 2015.

Bowers, Fredson, *Principles of bibliographical description*. Princeton N.J.: University Press, 1949.

Carter, Harry & Hendrik D.L. Vervliet, *Civilité types*. Oxford: University Press, 1966.

Cheek, Fern M. & Lynda J. Hartel, 'The Electronic Book - Beginnings to the present.' In: Richard Kaplan (ed.), *Building and managing e-book collections: a how-to-do-it manual for librarians*. Londen: Facet, 2012, 3–12.

Cockx-Indestege, Elly, Geneviève Glorieux & Bart op de Beeck, *Belgica typographica, 1541–1600* (4 vols.). Nieuwkoop: De Graaf, 1968–1994.

De Jongh, Eddy, *Kwesties van betekenis*. Leiden: Primavera Pers, 1999.

Deneire, Tom & Hubert Meeus, 'De rol van Antwerpen als drukkerscentrum: de kenniseconomie van de zestiende en zeventiende eeuw.' In: Helma de Smedt (ed.), *Met kennis van zaken: wetenschap & onderwijs in Antwerpen vanaf 1500*. Antwerpen, Universiteit Antwerpen, 2019, 61–107.

Dijstelberge, Paul, 'Papieren vensters. Drukkers en hun sierinitialen in de zestiende en zeventiende eeuw', *De Gulden Passer* 89 (2011), 275-286.

Frisius, Gemma, *De astrolabo catholico liber quo latissime patentis instrumenti multiplex vsus explicatur*. Antverpiae, in aedib. Ioan. Steelsii, [col.] typis Ioan. Graphei, 1556. 8°.

Fuhrmann, Horst, 'Konstantinische Schenkung.' In: Robert-Henri Bautier e.a. (eds.), *Lexikon des Mittelalters*. München, 1991, 1385–1386.

Gaskell, Philip, *A new introduction to bibliography*. New Castle, DE., 1995.

Grimmer, Roland & Christa Junker, 'Geschichte der gedruckten *Deutschen Nationalbibliographie*', *Dialog mit Bibliotheken* 14 (2002) 3, 10–20.

Idinav, Donaes [Johannes David], *Lot van vviisheyd ende goed gelvck: op drije hondert ghemeyne sprek-vvoorden*. Antwerpen: inde Plantijnsche drukkerie, by Ian Moerentorf, 1606. 16° [Antwerpen, Museum Plantin-Moretus R 6.30; STCV:3112733]

- Mak, Bonnie, *How the page matters*. Toronto/Buffalo/London: University of Toronto Press, 2011.
- Meeus, Hubert, 'Zacharias Heyns, Een "drucker" die nooit drukte', *De Gulden Passer* 73 (1995), 107–127.
- Meeus, Hubert, 'Twee boecken vande Stantvasticheyt. Een commerciële zet van Plantijn?' In: Jeanine de Landtsheer & Pierre Delsaerdt, *Iam illustravit omnia. Justus Lipsius als lievelingsauteur van het Plantijnse Huis*. (De Gulden Passer 84) Antwerpen, 2006, 79–102.
- Meeus, Hubert, 'Printing in the Shadow of a Metropolis.' In: Benito Rial Costas (ed.), *Print culture and peripheries in early modern Europe: a contribution to the history of printing and the book trade in small European and Spanish cities*. Leiden: Brill, 2013, 147–170.
- Meeus, Hubert, *Onderzoeksvaardigheden in de letteren en de boekgeschiedenis*. Oud-Turnhout & 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020
- Pettegree, Andrew, *The book in the Renaissance*. New Haven/London: Yale University Press, 2011.
- Pettegree, Andrew & Malcolm Walsby, *Netherlandish books. Books published in the Low Countries and Dutch books printed abroad before 1601* (2 vols.). Leiden & Boston: Brill, 2011.
- Rijks, Marlise, 'Privileges in printmaking. The reliability of prints in the Early Modern Low Countries', *Early Modern Low Countries* 8 (2024), 145–169 (DOI 10.51750/emlc.20823).
- Rotgans, Lukas, *Eneas en Turnus*. Van inleiding en aantekeningen voorzien door Leendert Strenght. Culemborg: Tjeenk Willink / Noorduijn, 1976.
- Vænius, Otho, *Amoris divini emblemata*. Antverpiæ: ex officina Martini NutI & Ioannis MeursI, 1615. 4° [Antwerpen: Ruusbroecgenootschap 3118 d 17].
- Vanderpijpen, Willy, 'De Belgische bibliografie.' In: Denise de Weerd (ed.), *20 jaar wettelijk depot: catalogus*. Brussel: Koninklijke Bibliotheek, 1986, 25–27.
- Van Impe, Steven, 'Romein en gotisch in zeventiende-eeuws drukwerk: een voorbeeldonderzoek voor het gebruik van de STCN en STCV', *De Zeventiende Eeuw* 22 (2006), 283–297.
- Van Krimpen, Huib, *Boek over het maken van boeken*. Veenendaal: Van Loghum Slaterus, 1986.
- Verschuieren, Jef, *Ideology in language use: pragmatic guidelines for empirical research*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Verschuieren, Jef, 'Indexical "mismatch"; or, adaptability at work', *Pragmatics* 29 (2019), 302–308.

19 Handschriften

Als u verwijst naar handgeschreven documenten, vermeldt u

- Voornaam en naam van de auteur (of pseudoniem) [indien gekend]. [Als het een anoniem handschrift is maar er is een vermoedelijke auteur plaats dan zijn naam gevolgd door een vraagteken tussen rechte haken.]
- Titel van het handschrift
- datum of eeuw (in Romeinse cijfers)
- tussen ronde haken: de plaats: de bewaarinstelling, het collectiegeheel (indien van toepassing), het plaatskenmerk.

Bv.

Vico, Domingo de, *Theologia Indorum*, 1605. (Philadelphia: American Philosophical Society, American Indian Manuscripts, Mss. 497.4.Ua13).
Livre d'heures de Jean de Lannoy, XV eeuw. (Liège, ULiège Library, MsW14).

- Is niet alle informatie beschikbaar, maar wel toegekend door de bewaarinstelling of door onderzoek, voeg deze informatie dan toe tussen rechte haken.

Bv.

Gaona, Juan de, *Colloquios de la paz y tranquilidad christiana en lengua Mexicana*, 1582 [interlinear and interleaved translations]. Philadelphia: Kislak Center for Special Collections, Rare Books and Manuscripts, Penn Libraries, University of Pennsylvania, Berendt-Brinton Linguistic Collection, Ms. Coll. 700 Item 227:

20. Verwijzingen naar archiefbronnen

Archiefbronnen en hun bewaarplaats kunnen sterk uiteenlopende vormen aannemen. Bij verwijzingen naar archieven is het belangrijk om het betrokken archiefstuk in de context te situeren en om de bewaargegevens accuraat weer te geven. Lezers moeten het archiefstuk op basis van de verwijzing vlot kunnen traceren in de archiefbewaarplaats.

- Verwijzingen bevatten steeds de volgende elementen in deze volgorde:
 - de stad of gemeente waar het archief wordt bewaard
 - de archiefinstelling en het archieffonds met tussen ronde haakjes hun afkorting. (Gebruik in vervolgv verwijzingen deze afkortingen in de plaats van de volledige benaming).
 - de gegevens van de bewaarplaats die essentieel zijn om het archiefstuk te identificeren en te traceren (bv. inventarisnummer, doosnummer, volgnummer).
 - verwijzingen naar specifieke pagina('s), folio('s), of opening(en) worden (in tegenstelling tot de richtlijn voor gedrukte werken) steeds voorafgegaan door hun afkorting (p./pp.; fol./fols.; opng.).
 - De verwijzing sluit af met de inhoudelijke beschrijving van het archiefstuk inclusief datering en relevante actoren.

Welke bewaargegevens essentieel zijn en welke niet is afhankelijk van de archiefbewaarplaats. Informeer steeds bij de archivaris van de archiefinstelling welke gegevens noodzakelijk zijn en welke schrijfwijze gebruikelijk is.

Voorbeelden, telkens met bij de eerste verwijzing de archiefinstelling en het archieffonds voluit en bij de tweede verwijzing ingekort:

Antwerpen, Museum Plantin-Moretus (MPM), Bedrijfsarchief van de *Officina Plantiniana* (Arch.), inv. nr. 147, Brievenkopieboek 1635–1642, p. 337, Balthasar Moretus I aan Henri van den Eede, 17 november 1640.

Antwerpen, MPM, Arch. 1179, nr. 406, Privilege van de Raad van Brabant voor Franciscus Aguilonius, *Opticorum libri sex*, verleend aan Balthasar I en Jan II Moretus, 20 januari 1612.

Antwerpen, Stadsarchief Antwerpen (SAA), Genealogisch Fonds (GF), Archief familie Verdussen, 97, Gift Cuylits, Notariële akte van 11 februari 1677.

Antwerpen, SAA, GF, Verdussen, 97, Gift Cuylits, Notariële akte van 11 februari 1677.

Brussel, Algemeen Rijksarchief (ARA), Archief van de Geheime Raad van de Habsburgse Nederlanden (Conseil Privé espagnol, CPE), carton 1278, folder 106, stuk [7], Aartsbisschop Jacobus Boonen aan aartshertog Ferdinand van Oostenrijk, 11 april 1641.

Brussel, ARA, CPE, carton 1278, folder 106, record [4], fol. 1v, *Conge dimprimer prouisionel* (voorlopige toelating om te drukken). Concept van het privilege door de Geheime Raad verleend aan Balthasar I Moretus, Brussel, [voor 19 April 1641].

Vorst, Rijksarchief in Brussel (RAB), Archief van de secretariaten van de Raad van Brabant (I 19), Verzegelde brieven van Henricus Theodorus Loyens (2385b), Dossier met betrekking tot het octrooi van 15 november 1661, fol. [4]r.

Vorst, RAB, I 19, 2385b, Octrooi van 15/11/1661, fol. [2]r.

Plaats de lijst van **Archiefbronnen** vóór de **Bibliografie**. Rangschik de archiefbronnen alfabetisch op plaats, archiefinstelling en archieffonds.

21. Samenvattingen

- Bezorg twee samenvattingen.
- De auteur voegt steeds een samenvatting (300 à 325 woorden) in de taal van het artikel toe.
- De tweede samenvatting is in het Engels (bij Nederlandse bijdragen) of in het Nederlands (bij Engelse bijdragen).
- Bij Franse bijdragen is de tweede samenvatting naar keuze in het Engels of het Nederlands.
- Optioneel mag de auteur een derde samenvatting aanleveren in een derde taal.
- Als redactie kunnen we eventueel ook een samenvatting vertalen in de ontbrekende taal.

22. Biografische noot

Auteurs van artikels, bibliografische noten, bijdragen of aanwinsten van erfgoedinstellingen moeten een korte biografische noot toevoegen van ongeveer 50 woorden.

Bv.

Marie-Charlotte Le Bailly is conservator oude drukken en handschriften bij de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience in Antwerpen. Zij heeft middeleeuwse geschiedenis gestudeerd en behaalde haar doctoraat aan de Universiteit Leiden in 2001. Zij is gespecialiseerd in de rechtsgeschiedenis van de Nederlanden in de vroegmoderne periode. Momenteel concentreert haar onderzoek zich op het drukken van wetgeving in Antwerpen tijdens de lange zestiende eeuw.

Tine De Koninck (1985) is doctor in de Nederlandse letterkunde (vroegmoderne tijd). Ze is als assistent oude letterkunde verbonden aan de UAntwerpen en de KU Leuven, en werkt als beleidsmedewerker voor het Vlaams Talenplatform.

Auteurs van recensies en korte aankondigingen moeten alleen hun affiliatie aangeven

Bv. Renaud Adam, Université de Liège

Renaud Milazzo, Bibliotheca Venerabilis Collegii Anglorum de Urbe, Roma

23. Afbeeldingen, tabellen, diagrammen en grafieken

- De auteurs zorgen zelf voor de rechten op de afbeeldingen en bezorgen in een zip-file of via een ftp-service (www.wetransfer.com) als een hoge resolutie file. (De kwaliteit van afbeeldingen verzonden als bijlage bij een e-mail wordt onvermijdelijk lager en is niet bruikbaar.)
- TIFF-files genieten de voorkeur. JPG's moeten zo groot mogelijk zijn (300 dpi, in kleur, 1 MB of meer).
- Gelieve de afbeeldingen niet zelf bij te snijden. We werken met een professionele vormgever die uw afbeeldingen zal aanpassen volgens de normen van het tijdschrift.
- Als u grafieken stuurt voeg dan de originele spreadsheet toe, zodat eventueel een alternatief ontwerp kan worden gemaakt op basis van de juiste data.

24. Onderschriften bij afbeeldingen, tabellen, diagrammen en grafieken

- Voorzie elke tabel, diagram, grafiek of afbeelding van een onderschrift.
- Vermeld altijd de afmetingen (hoogte × breedte in millimeter) van boeken, gravures, foto's.
- Gebruik het vermenigvuldigingsteken × (niet een letter 'x') om de afmetingen aan te geven.
- Een onderschrift heeft de volgende samenstelling:

Afb. 1 Tekstpagina in *Imago primi saeculi*, Antverpiae, 1640. Bibliothèque Mazarine, 2° 5417, fol. B3v (341 × 215 mm)

Afb. 2 Albuminscriptie van Willem Canter (KULeuven, Universiteitsbibliotheek, Tabularium ms. 1992, fol. 30r; 155 × 95 mm)

Afb. 3 Tallois, lithograph on enamelled paper (KBR, Cabinet des Estampes, Cahiers divers, 'lithographes'). Scan by author, November 2008. 143 × 102 mm.

Tabel 3 20-regels afmetingen (in mm) van romein gebruikt in 209 edities verschenen in de Zuidelijke Neerlanden tussen 1541 en 1600

Grafiek 4 Aantal Engelse edities per decennium, 1601–1700 (bron: ESTC, 1 April 2015)

Diagram 5 Distributie van boeken in Frankrijk in de achttiende eeuw

25. Index

Gelieve een afzonderlijke lijst van al de eigennamen (familiennaam + voornaam) die u in uw bijdrage vermeldt, te bezorgen met het oog op het maken van een index in de laatste aflevering van elke jaargang.

Bv.

Aa, Pieter van der

Aesopus

Bracciolino, Poggio

Guicciardini, Lodovico

Ostaijen, Paul van

Plantijn, Christoffel

Worde, Wynkyn de